

کدام آیین‌های نوروزی تغییر کردند؟

خارجی‌ها در دوره ناصرالدین شاه قاجار در برخی از آیین‌های نوروزی ما دخالت کردند و آن را با شیوه‌های مرموزانه‌ای تغییر دادند که یکی از آنها سفره نوروزی است.

همیشه‌ری آنلاین: خارجی‌ها در دوره ناصرالدین شاه قاجار در برخی از آیین‌های نوروزی ما دخالت کردند و آن را با شیوه‌های مرموزانه‌ای تغییر دادند که یکی از آنها سفره نوروزی است.

به گزارش ایسنا، هوشنگ جاوید درباره تغییر برخی از آیین‌های نوروزی بیان کرد: یکی از آیین‌های نوروزی که دستخوش تغییرات شده است ورود ماهی قرمز به سفره نوروزی از دوره قاجار است. وجود ماهی قرمز روی سفره نوروز سندیته کهن ندارد. اگر از هموطنان زرتشتی هم بپرسید، هیچ کدام سر سفره هفت سین ماهی قرمز نمی‌گذارند.

او اضافه کرد: همچنین فرانسوی‌ها شیوه آتش بازی در چهارشنبه سوری را به شکل متفاوتی در زمان قاجار مرسوم کردند. مردم، پیش از این یک آتش بزرگ درست و دور آن بازی می‌کردند و جشن می‌گرفتند که این حرکت با یک فکر فرنگی نوآوری شد.

این پژوهشگر با بیان اینکه مردم ایران سر سفره عقد و نوروز کاسه آب و داخل آن نارنج می‌گذاشتند، درباره دلیل این کار توضیح داد: ایرانی‌ها پیش از آنکه دنیا بفهمد جهان گرد است به این موضوع پی برده و متوجه بودند زمین در جهان کجکشان‌ی معلق است. نارنج در داخل کاسه آب حکایت‌های فراوان، راز و رمزهای بسیاری داشت. یکی از رمزهای این است، نارنج به دلیل عطر و بویی که دارد، میوه دوستی است و حتی شاعران ایرانی در دوبیتی‌های خود از نارنج نام برده‌اند.

جاوید اضافه کرد: آب هم یکی از نعمت‌هایی است که خدا در اختیار بشر قرار داد تا زنده بماند، زیرا بشر از آب استفاده‌های گوناگونی می‌کند. چون زمین در اعتدال بهاری یک گردش کامل می‌کند و مردم معتقد بودند زمین گردش نو می‌کند، در آب نارنج، سیب یا انار می‌انداختند تا حرکت زمین با حرکت نارنج در آب مشخص شود.

او با بیان اینکه شیر نعمت دیگری است که زرتشتیان روی سفره نوروز می‌گذاشتند و همچنان هم انجام می‌دهند، گفت: ما بسیاری از مسائل را در فرهنگ مان به اشتباه متوجه شدیم و کمتر کسی این اشتباهات فرهنگی را به ما گوشزد می‌کند! اولین غذایی که بشر با گندم درست کرده، سمنو است که آن را روی سفره می‌گذاشتند. حتی سمنو را می‌توان به شکل خشک شده هم استفاده کرد.

این پژوهشگر افزود: از میوه‌های خشک هم روی سفره استفاده می‌شده که در حال حاضر میوه‌های تازه جایگزین آن شده است. ما هفت شین هم داشتیم و از شربت‌های مختلف روی سفره استفاده می‌شده است. اشتراکاتی هم بین سفره نوروز و عقد وجود دارد و روی هر دو نان و سبزی، عسل، آب و آینه گذاشته می‌شود.

جاوید با بیان اینکه در هیچ کشوری مثل ایران تنوع مذهبی، وحدت و آیینی وجود ندارد، اعلام کرد: ما یک وحدت آیینی داریم که بین همه مذاهب و آیین‌ها در کشورمان مشترک است. این وحدت فارغ از مذهب، جلوه ملی و مهمی است. زرتشتی‌ها و اهل سنت در کشور ما نوروز را گرمای می‌دانند. اهالی ترکمن بر اساس نگرش مذهبی که دارند نوروز را ساده برگزار می‌کنند و اعیاد ملی در نقطه‌های دیگری از کشور درجه قوی‌تری پیدا می‌کند.

او ادامه داد: نگرش‌های باورمدارانه در آیین‌های ملی مطرح است که امروز، جهان را در بر گرفته و فارغ از مراسم مذهبی به آن نگاه شده است. حتی ما نمی‌بینیم که ائمه ما نسبت به نوروز نگاه نادرستی داشته باشند. امام جعفر صادق (ع)، پیامبر اکرم (ص)، حضرت علی (ع) و امام رضا (ع) نسبت به نوروز واکنش‌هایی داشته‌اند که بسیار زیباست و فرموده‌های آن‌ها جای تامل و تفکر دارد. پس از اسلام هم نوروز

آیین بزرگی بوده که تا حال حاضر ادامه پیدا کرده است.

این پژوهشگر گفت: همواره با آداب و رسومی که پیش از نو شدن سال صورت می‌گیرد، ثابت می‌ماند؛ شود که امید به آینده بیشتر از ناامیدی است. شک نکنید تا زمانی که ایرانی، آیین نوروز برگزار می‌کند، امید به آینده با درجه بالا پیش می‌رود. حتی خانواده‌هایی که توان مالی مناسبی ندارند، کمترین کاری که برای سال نو انجام می‌دهند خانه تکانی است.

جاوید بیان کرد: ایرانی با آیین زنده است و این آیین همواره به او امید به آینده می‌دهد. آداب و رسوم فرهنگ ایرانیان، همدلی، وحدت، یگانگی و شکرگزاری نسبت به نعمت‌هایی که خداوند در اختیار ما می‌گذارد را می‌آموزد و این امر بسیار مهمی است.